

ZPRAVODAJSKÉ SLUŽBY BEZPEČNOSTNÍ INFORMAČNÍ SLUŽBA

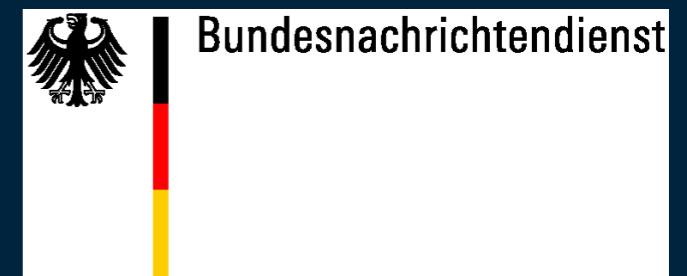

OBECNĚ K ZS

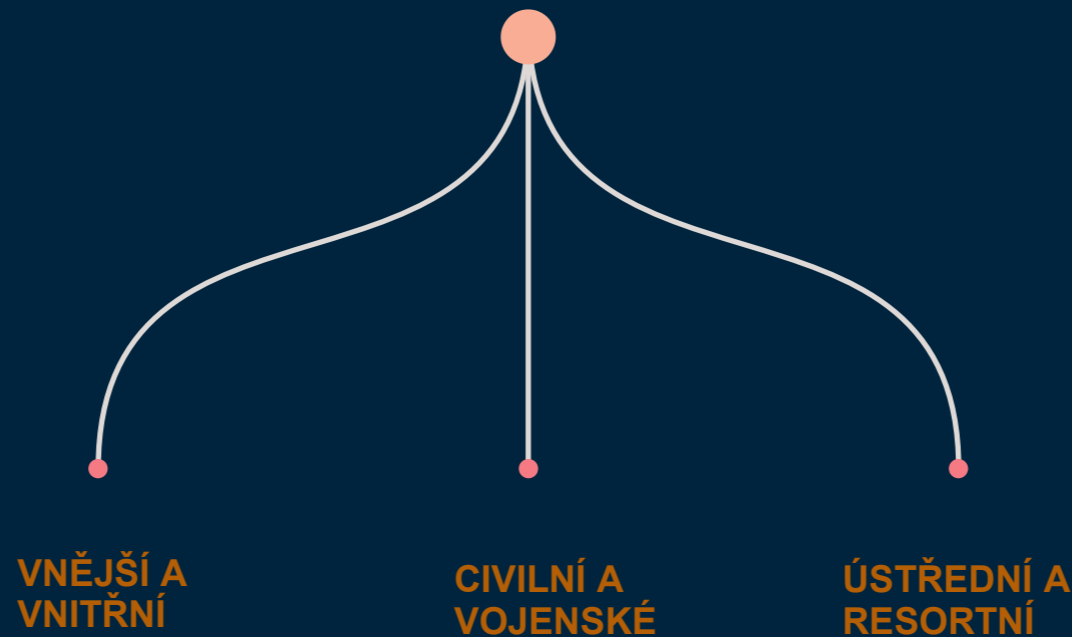
= státní orgány, které jsou zřízeny za účelem získávání, shromažďování a vyhodnocování informací z bezpečnostní oblasti vymezené působností stanovenou příslušnou legislativou

- ústavním činitelům a orgánům státní správy opatřují včasné, objektivní a kvalitní zpravodajské informace
- specifické prostředky získávání informací
- liší se v jednotlivých zemích
- působnost
- spojení s politikou?
- samostatná instituce či zda jsou součástí ostatních bezpečnostních (policejních) sil?
- rozpočet?

KLASIFIKACE ZS

- VNITŘNÍ**
- bezpečnostní, kontrarozvědné, defenzivní, “security services”
  - vlastní stát a hrozby pro ústavní pořádek, svrchovanost atd.
  - FBI, MI5, BfV, BIS

- VNĚJŠÍ**
- rozvědné, ofenzivní, “intelligence services”
  - informace o zahraničních zemích, úmyslů, hájená zájmů vlastní země
  - širší záběr
  - CIA, BND, ÚZSI

- VOJENSKÉ**
- problematiky obrany a schopností země, obranný průmysl, aspekty vojenství ad.
  - DIA, VZ

- ÚSTŘEDNÍ**
- zprav. činnost pro celý stát, strategická úroveň
  - CIA, NSA
- RESORTNÍ**
- pro určitý resort
  - DEA

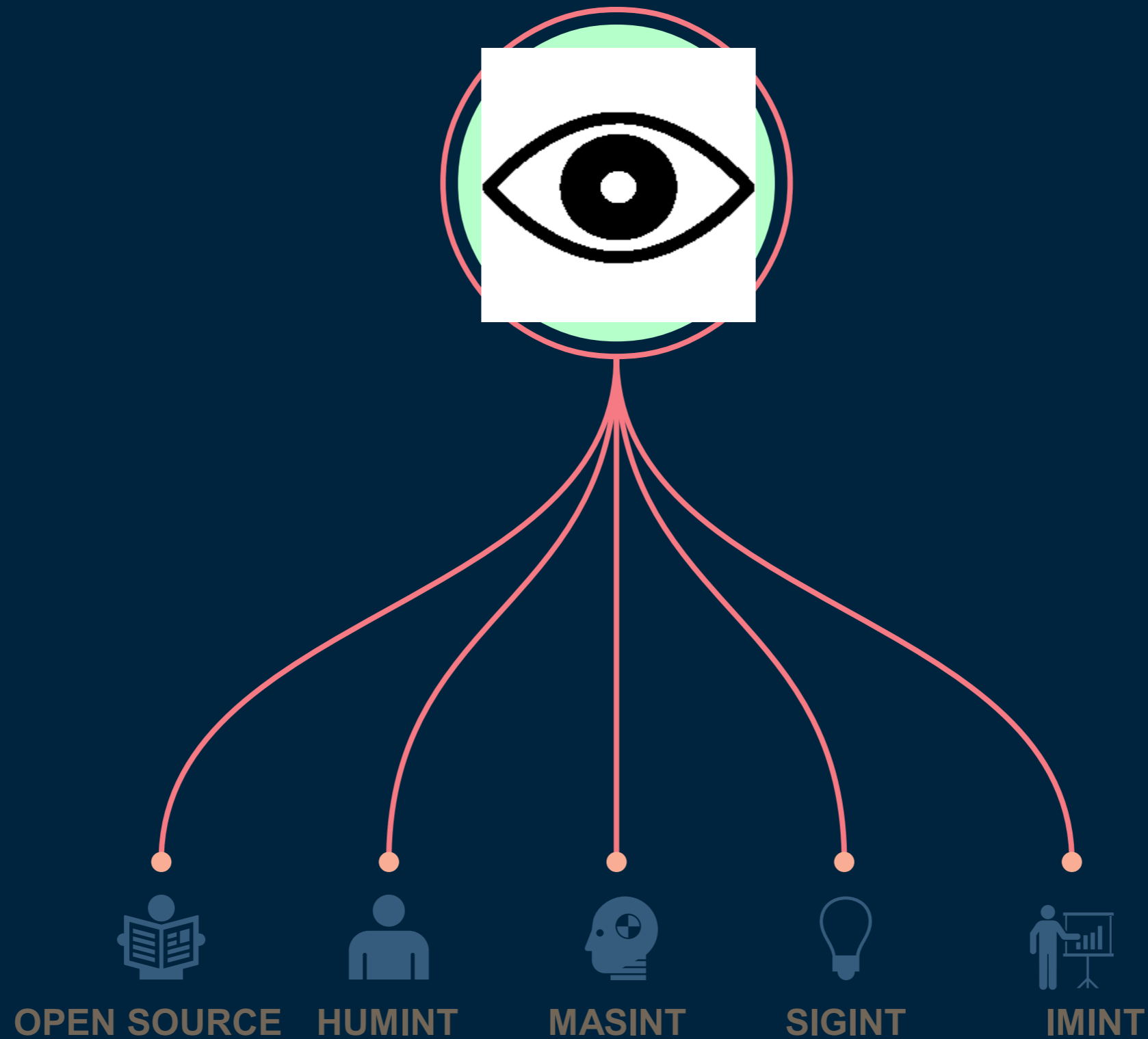

ZPRAVODAJSKÝ CYKLUS dle Zeman 2010

Pramen	Fáze						
	1	2	3	4	5	6	7
nejběžnější podoba	plánování a řízení		sběr	zpracování	analýza		odevzdání výsledků
dle webu Českého Vojenského zpravodajství	řízení		shromažďování	zpracování			šíření
úzus české civilní rozvědky	úkolování	plánování a řízení	sběr informací	zpracování informací	analýza a syntéza		distribuce výstupů
švýcarská služba SND	<i>Bedürfnisse</i>	<i>Planung / Führung</i>	<i>Beschaffung</i>	<i>Auswertung / Verbreitung</i>			
francouzské užití	<i>question</i>		<i>collecte des informations</i>	<i>traitement des informations</i>	<i>analyse</i>		<i>diffusion au client</i>
Lowenthal, 2006	<i>requirements</i>		<i>collection</i>	<i>processing and exploitation</i>	<i>analysis and production</i>		<i>dissemination and consumption</i>
Krizan, 1999	požadavek	plánování a úkolování	sběr	<i>processing / exploitation</i>	analýza	produkce	<i>dissemination</i>
ruské užití	планирование а управление		добывание информации	информационно-аналитическая работа			?
v tomto článku zvolené užití	zadání a definování problému	plánování postupu	sběr informací	prvotní zpracování	analýza	vytvoření výstupního produktu	předání uživatelům

DRUHY SBĚRU INFORMACÍ

(Clark 2014: 8) „Stovepipe Structure of Intelligence Collection“

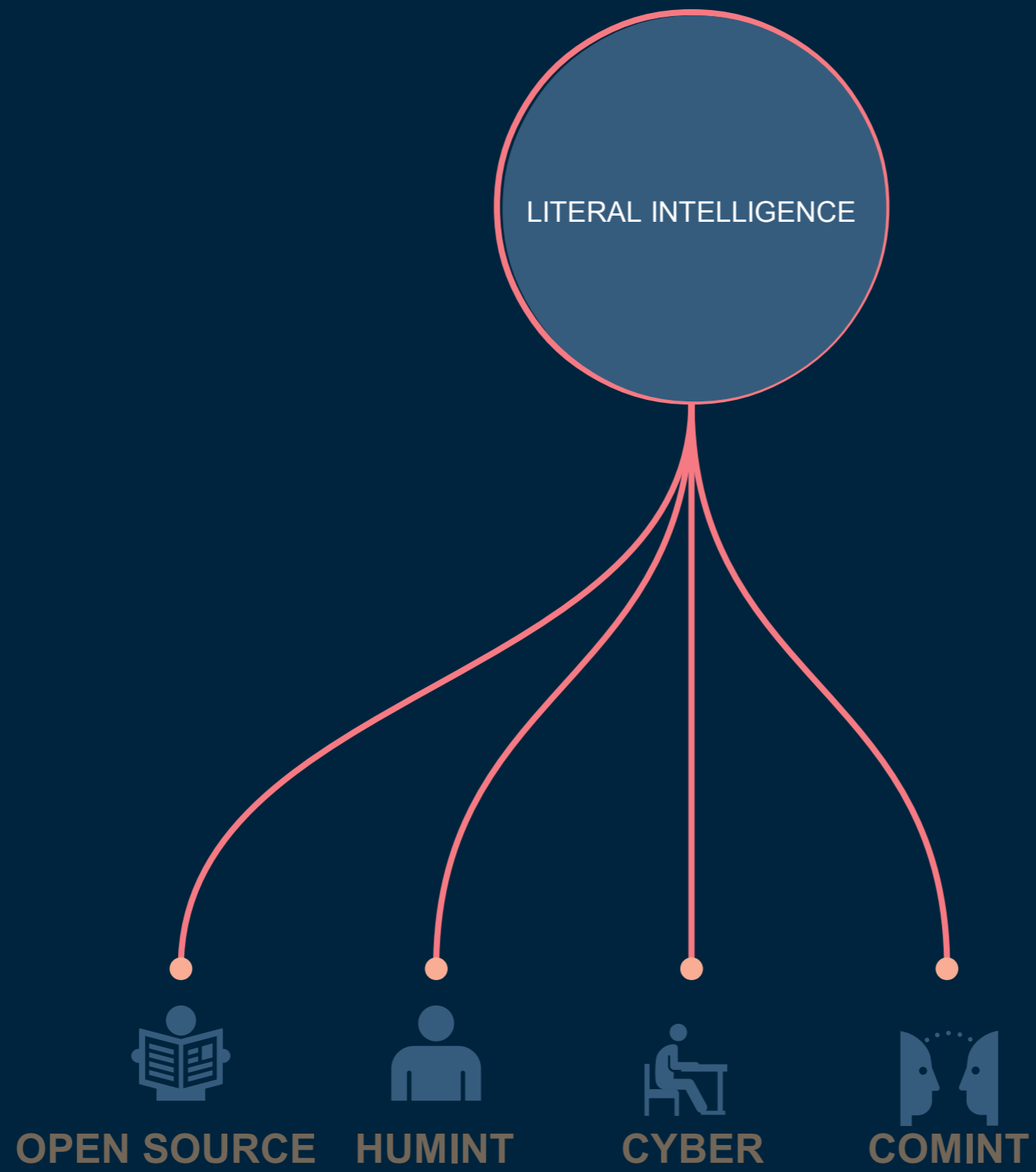

DRUHY ZÍSKANÝCH INFORMACÍ

LITERAL INTELLIGENCE

NONLITERAL INTELLIGENCE

LITERAL INTELLIGENCE

- Material Acquisition
Biometrics
Biological and Medical
- Visible Imagery
Spectral Imagery
SAR Imagery
- Materials
Acoustic a Seismic
FISINT
RADINT
ELINT

CYBER COLLECTION

- Spojeno s HUMINT, COMINT a OSINT (WWW = open source), “espionage”
- CYBER(INT) - sběr prostřednictvím chráněných systémů. které fungují prostřednictvím webu
- je to jednodušší, méně nákladné
- útočníci - hackeři, hledají slabá místa
- nevýhody systémů - čím větší, tím komplexnější, “human errors”
- targeted x in a bulk

AKTÉŘI CYBER INTELLIGENCE

KRIMINÁLNÍ ORGANIZACE

NÁRODNÍ STÁT

HACKERŮ

ZS v demokraciích x nedemokraciích

v nedemokratických režimech mají SZ větší pravomoci, spíše “politická policie”

symbol útisku

personál často přechází z režimu do režimu

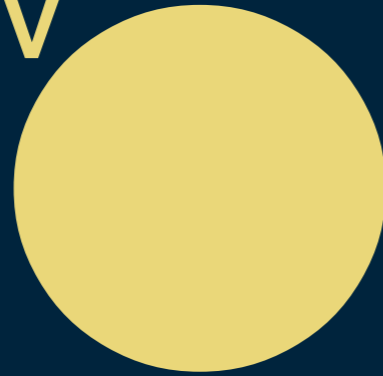

pravomoci často neupraveny zákonem

České ZS v bývalém režimu

Vojska
MV

SN

B

Pohraniční
stráž

Armáda

Lidové
milice

České ZS v bývalém režimu

KGB

SNB

Vojska
MV

Pohraniční
stráž

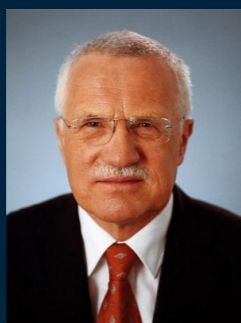
Armáda

Lidové
milice

TRANZICE A KONSOLIDACE

- Bezpečnostní služba (StB, BIS) – nejvýznamnější z pohledu dem. konsolidace, udržování moci
- Cílem po převratu odtržení od předchůdců
- Otázkou působení příslušníků StB
- Spory ohledně rozhodování a posty ředitelů
- Pro vývoj zprav. služeb důležité výměny elit

1998

2014

1989

2006

SACHERGAT

- I. Tustrační aféra
- Richard Sacher (ČSL) prvním ministrem vnitra, úkolem mj. konsolidace ZS
- *„znemožnit zneužití bezpečnostních sil proti lidu této země a plně přizpůsobit jejich činnost novým společenským podmínkám.“*
- 12. ledna 1990 ukončena činnost Stb
- Ústavní vymezení a zákonná úprava ZS
- Nelibost nad snahou Čalfy a Sachera ponechat v určité podobě SB
- I. manipulace s operativní dokumentací SB – Mečiar

Jednal jsem také spolu se členy bezpečnostní komise i sám s některými zástupci naší vlády o urychlené a radikální změně ve federálním ministerstvu vnitra, zejména o problematické činnosti StB. Přes častá a důrazná upozornění, že se jedná o klíčový problém, nebyly učiněny ze strany kompetentních vládních činitelů žádné účinnější kroky. Tisíce dobře placených příslušníků StB dále a nerušeně setrvávají na svých postech, dále je tento stát ve státě nenarušen. Tato čtyřicet let budovaná mafie, řízená bossy z řad KSČ, pokračuje téměř nerušeně dál ve své neblahé činnosti. Není tajemství, že přeřazením nebo zbavením funkcí třeba stovek dosavadních příslušníků StB a jejich funkcionářů se společnost této hrůzné organizace nezbaví. Na jejich místo přijdou zálohy, a to třeba i v osobách nezkompromitovaných a dosazených těmi dosavadními...

Z otevřeného dopisu člena Koordinačního centra OF Petra Buriana ministru Richardu Sacherovi z 16. ledna 1990. ¹¹

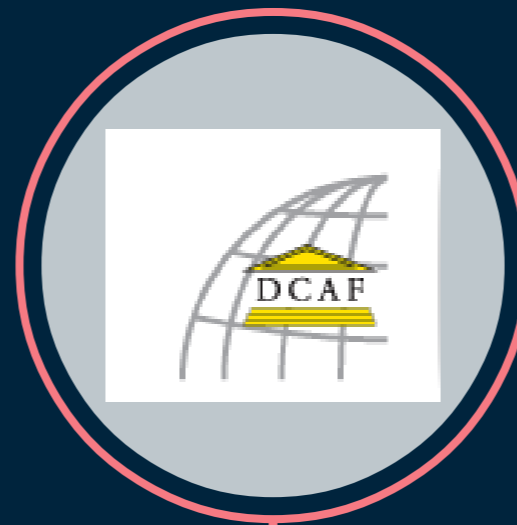
SACHERGAT E

- Lustrovat či nelustrovat?
- 2. dubna 1990 ministr Sacher podepsal přísně tajný pokyn k zajištění ochrany údajů v evidencích StB „v zájmu zajištění stability politického vývoje“
- Fond „Z“
- 6. června náměstek ministra veřejně informoval o dokumentech, které *jednoznačně svědčí o tom, že dr. Josef Bartončík v žádném případě nemůže působit jako poslanec FS ČSFR*“.
- => Aféra „Bartončík“ (ČSL); vyústění sporu uvnitř vedení ministerstva vnitra ve věci lustrace budoucích poslanců
- Morální důvody? Snaha oslabit ČSL před volbami?

Ženevské centrum pro demokratickou kontrolu ozbrojených sil (kontrola konsolidace)

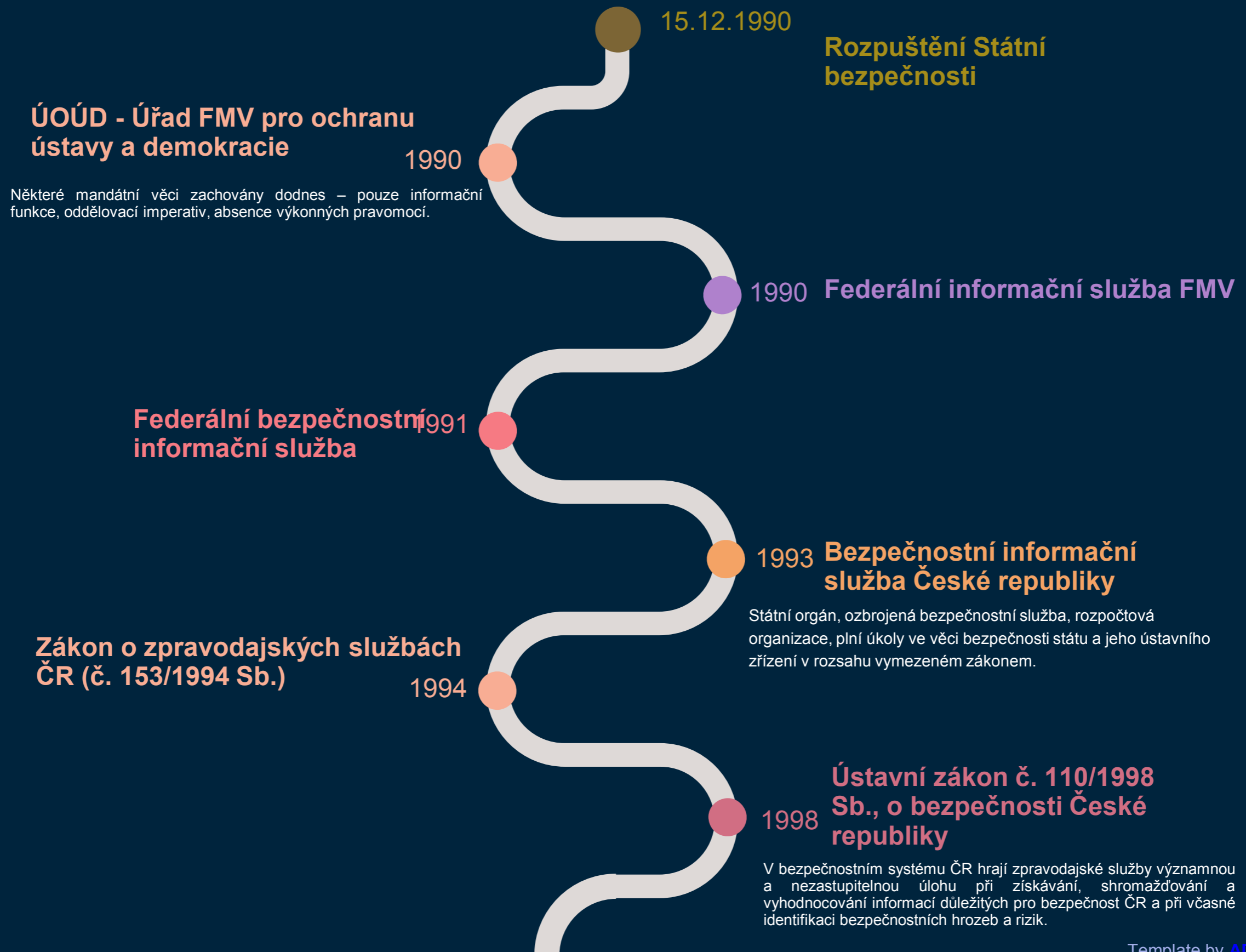

jasné definování mandátu dle zákona

vnější kontrolní instituce mají dostatečné pravomoci ke kontrole

u prostředků, které narušují demokratické svobody, jsou zvláštní důvody je použít

Vývoj civilní ZS po 1989

Vývoj civilní ZS po 1989

15.12.1990 **Rozpuštění Státní bezpečnosti**

ÚOÚD - Úřad FMV pro ochranu ústavy a demokracie

- Zdeněk Formánek (únor – duben)
- Jan Ruml (duben – červen)
- Jiří Müller (červen – listopad)
- Jiří Novotný (listopad – prosinec)
-

1990

1990 **Federální informační služba FMV**

- Jiří
- Novotný

Federální bezpečnostní informační služba

- Jiří Novotný (červenec 1991 – prosinec 1991)
- Štefan Bačinský (leden 1992 – srpen 1992)
- Pavol Slovák (září 1992 – prosinec 1992)

1991

1993 **Bezpečnostní informační služba České republiky**

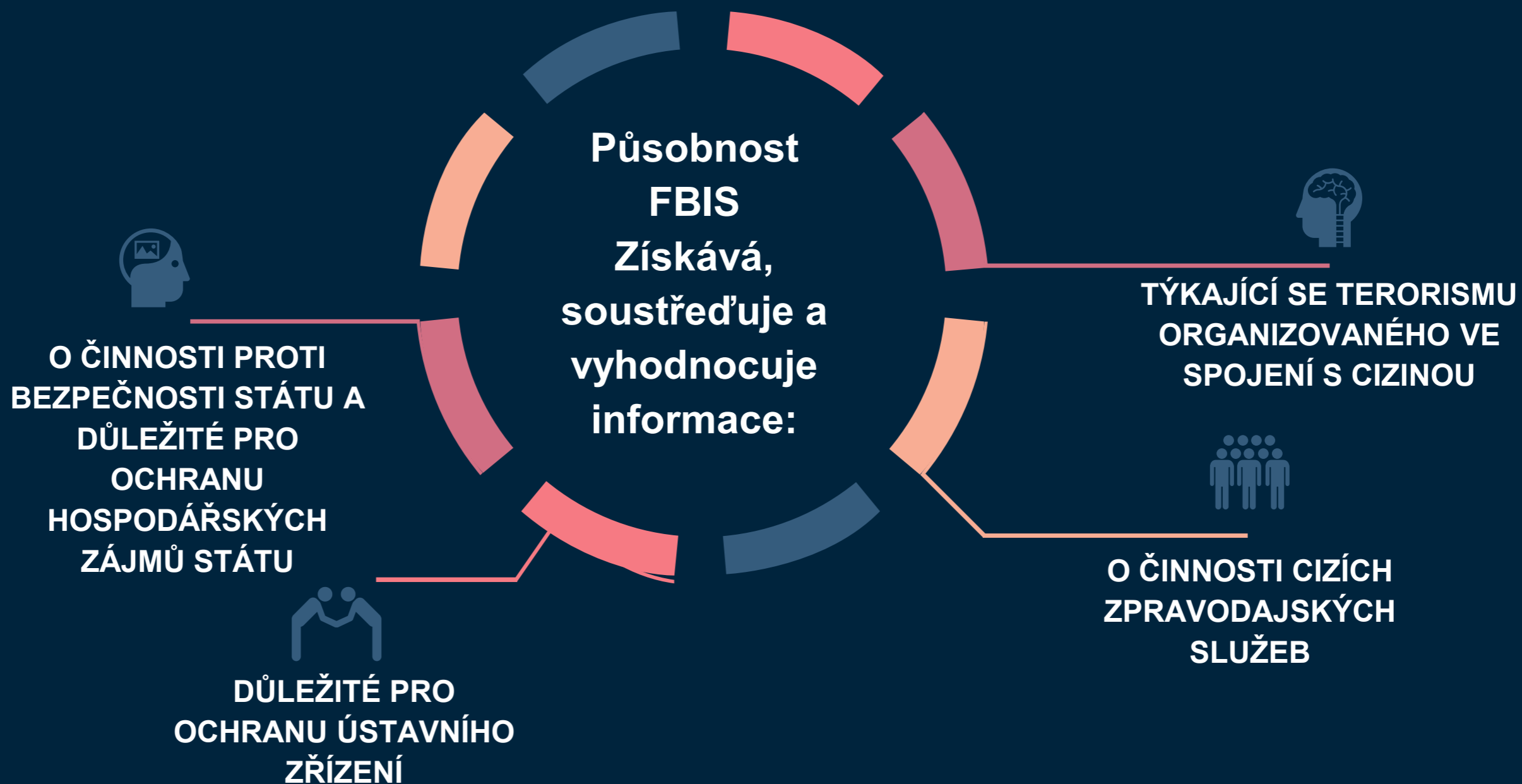
- Stanislav Devátý

Zákon o zpravodajských službách ČR (č. 153/1994 Sb.) a BIS (č. 154/1994 Sb.)

- Stanislav Devátý (červenec 1994 – únor 1997)
- Karel Vulterín (březen 1997 – leden 1999)
- Jiří Růžek (červenec 1999 – květen 2003)
- Jiří Lang (červen 2003 – srpen 2016)
- Michal Koudelka (od 15. srpna 2016)

1994

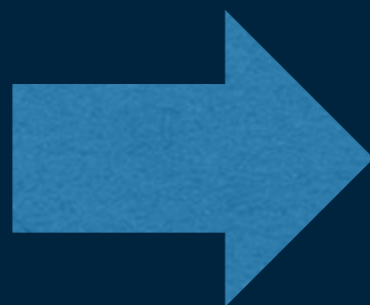
1998 **Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky**

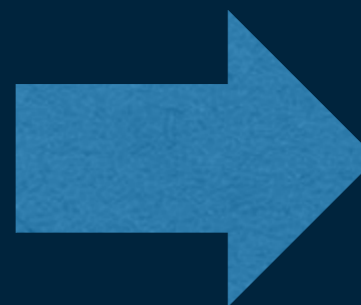
FBIS

- zákon č. 244/1991 Sb., o Federální bezpečnostní informační službě a o používání zpravodajských prostředků

BIS ČR

- zákon č. 527/1992 Sb., o Bezpečnostní informační službě České republiky

BIS

- zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky
- zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě

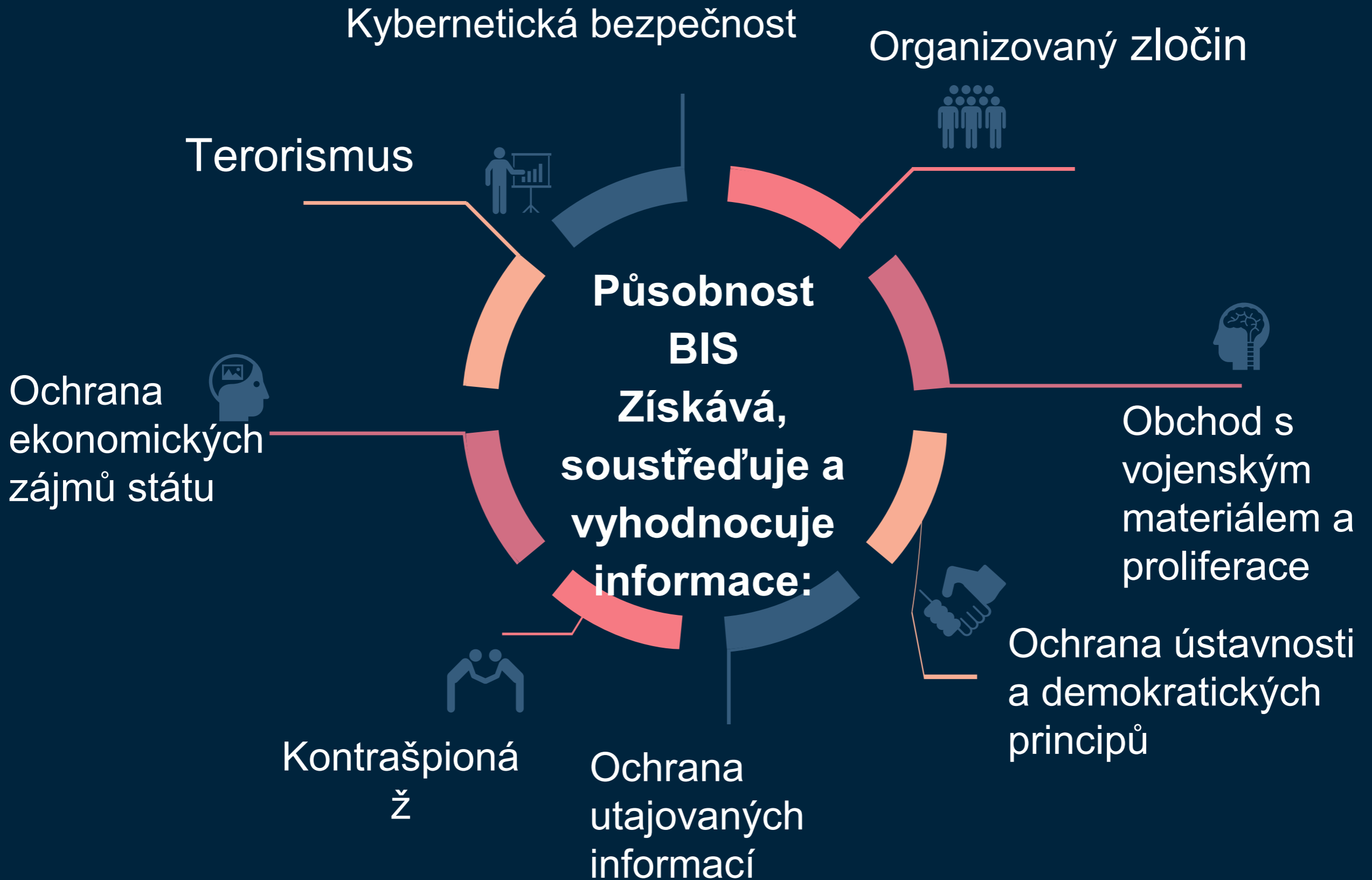
BEZPEČNOSTNÍ INFORMAČNÍ SLUŽBA

ZÁKLADNÍ INFO

- Vnitřní pole působnosti
- Je bezpečnostním sborem
- Koordinuje a odpovídá vláda
- Informace získává OSINTU, HUMINTU, SIGINTU + sledování
- Nemá trestně-právní pravomoci
- Spolupracuje s ÚZSI a VZ

„Pokud nejste terorista nebo špión, neohrožujete demokratický systém, bezpečnost a ekonomické zájmy státu, nevyzrazujete utajované informace, nepatříte k organizovanému zločinu, ani nejste v kontaktu s lidmi, kteří ve zmíněných oblastech nemají čisté svědomí, nemusíte se sebemenšího našeho zájmu o vaši osobu obávat.“

Příslušník BIS

JE VE SLUŽEBNÍM POMĚRU

- mají služební hodnosti
- hodnostní označení

PŘEDÁVÁ INFORMACE
PREZIDENTU, VLÁDĚ, STÁTNÍM A
POLICEJNÍM ORGÁNŮM

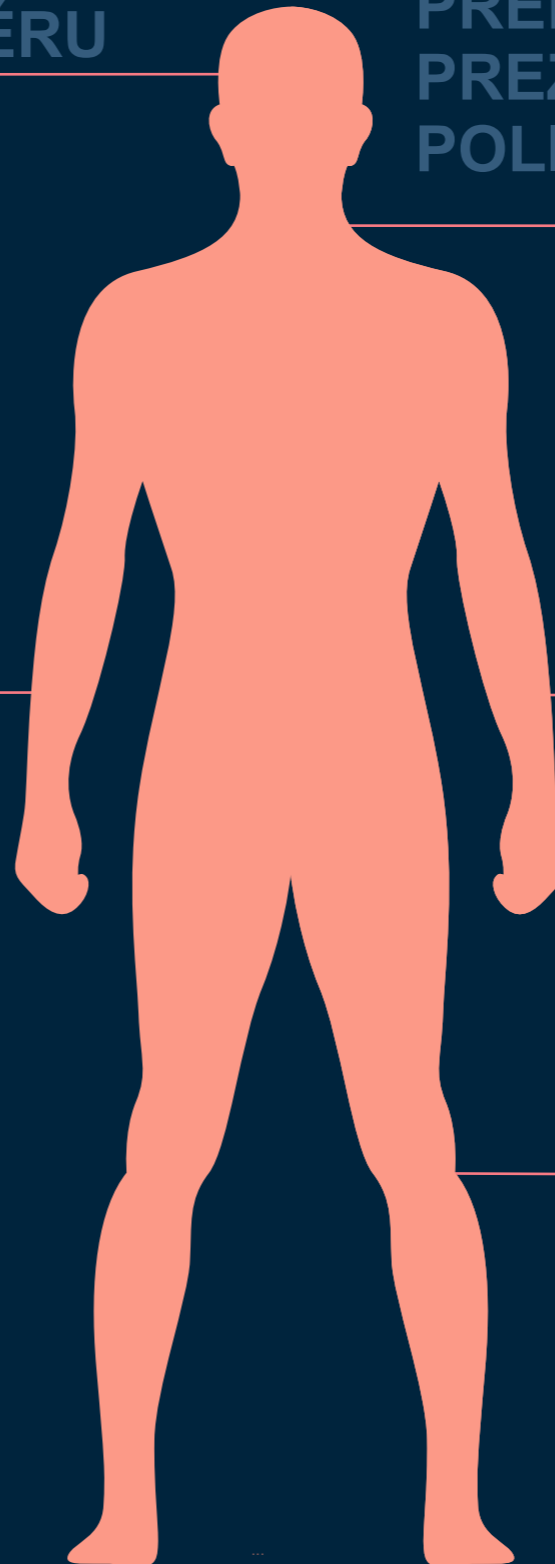
JE OPRÁVNĚN DRŽET A NOSIT ZBRAŇ

- Použít zbraň mohou ale pouze v případech nutné obrany a krajní nouze, stejně jako kterýkoliv občan.

NEMÁ REPRESIVNÍ PRAVOMOC

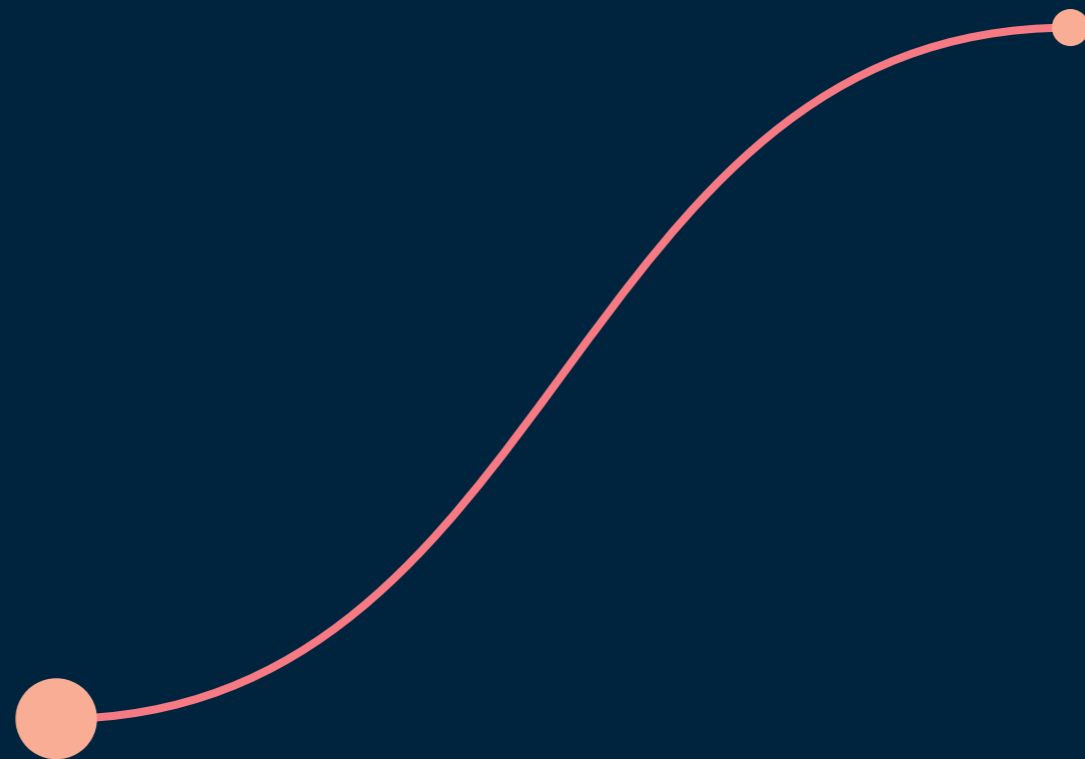
- Nemůže zadržet, zatýkat ani vyslýchat.

LIDSKÁ PRÁVA A
SVOBODY JEN
PODLE ZÁKONEM
STANOVENÝCH
PRAVIDEL

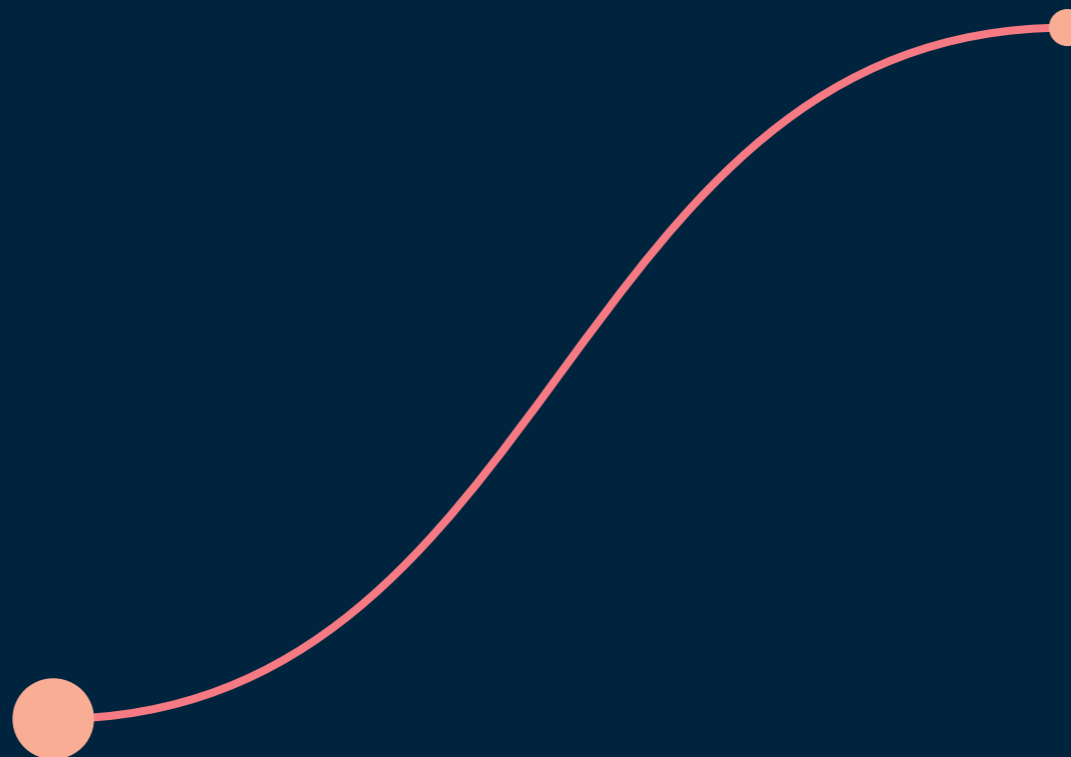
JMENOVÁNÍ ŘEDITELE BIS

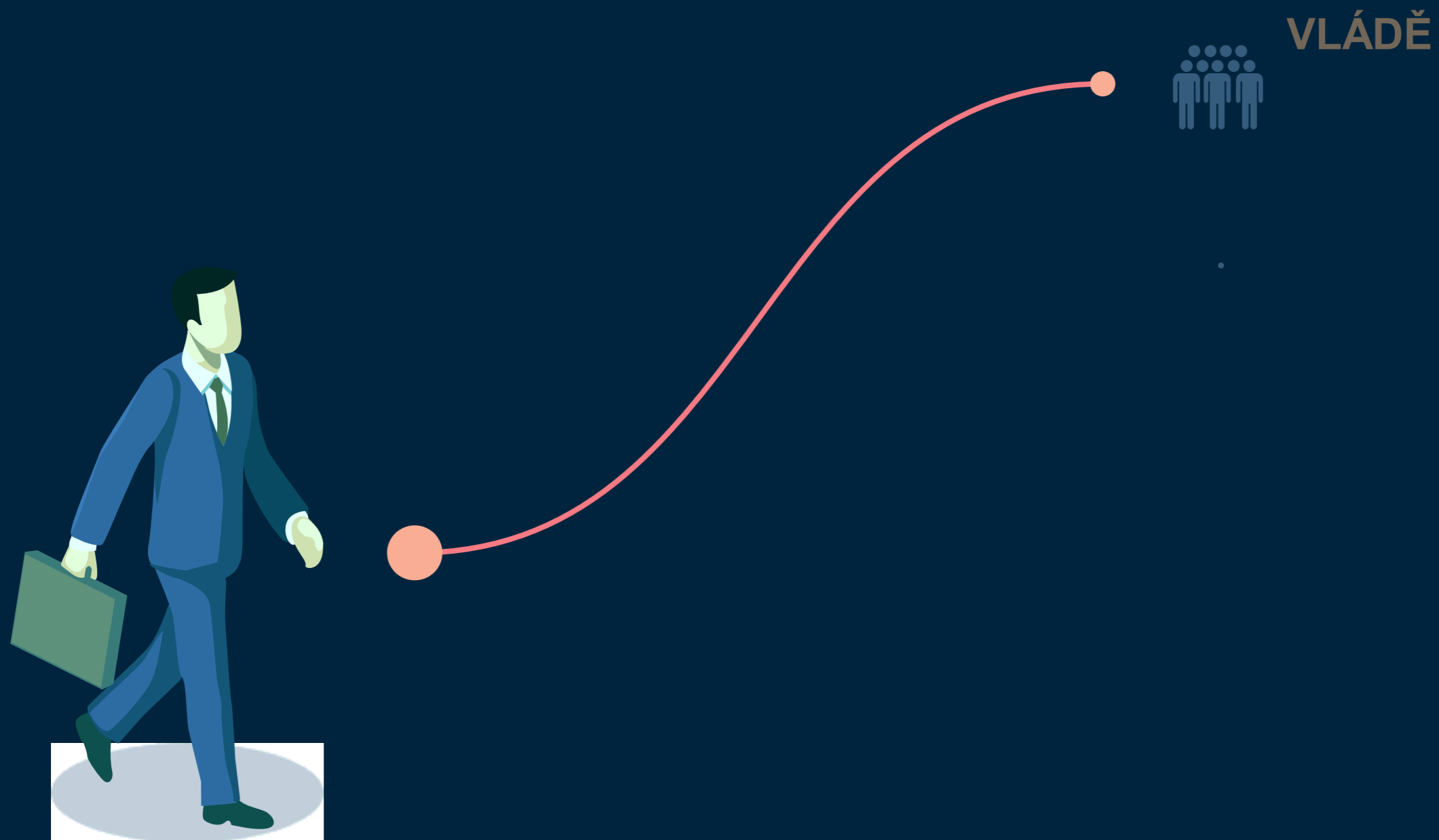
VLÁDA po
projednání
příslušného
výboru PS
PČR

ODVOLÁNÍ ŘEDITELE BIS

VLÁDA

ODPOVĚDNOST ŘEDITELE BIS

VNĚJŠÍ KONTROLA

ZVLÁŠTNÍ KONTROLNÍ ORGÁN PS ČR
SOUDY
NKÚ
VEŘEJNOST

VNITŘNÍ KONTROLA

Ředitel BIS

**Odbor vnitřní bezpečnosti
Skupina interního auditu**

ROZPOČET?

VLASTNÍ KAPITOLA STÁTNÍHO ROZPOČTU

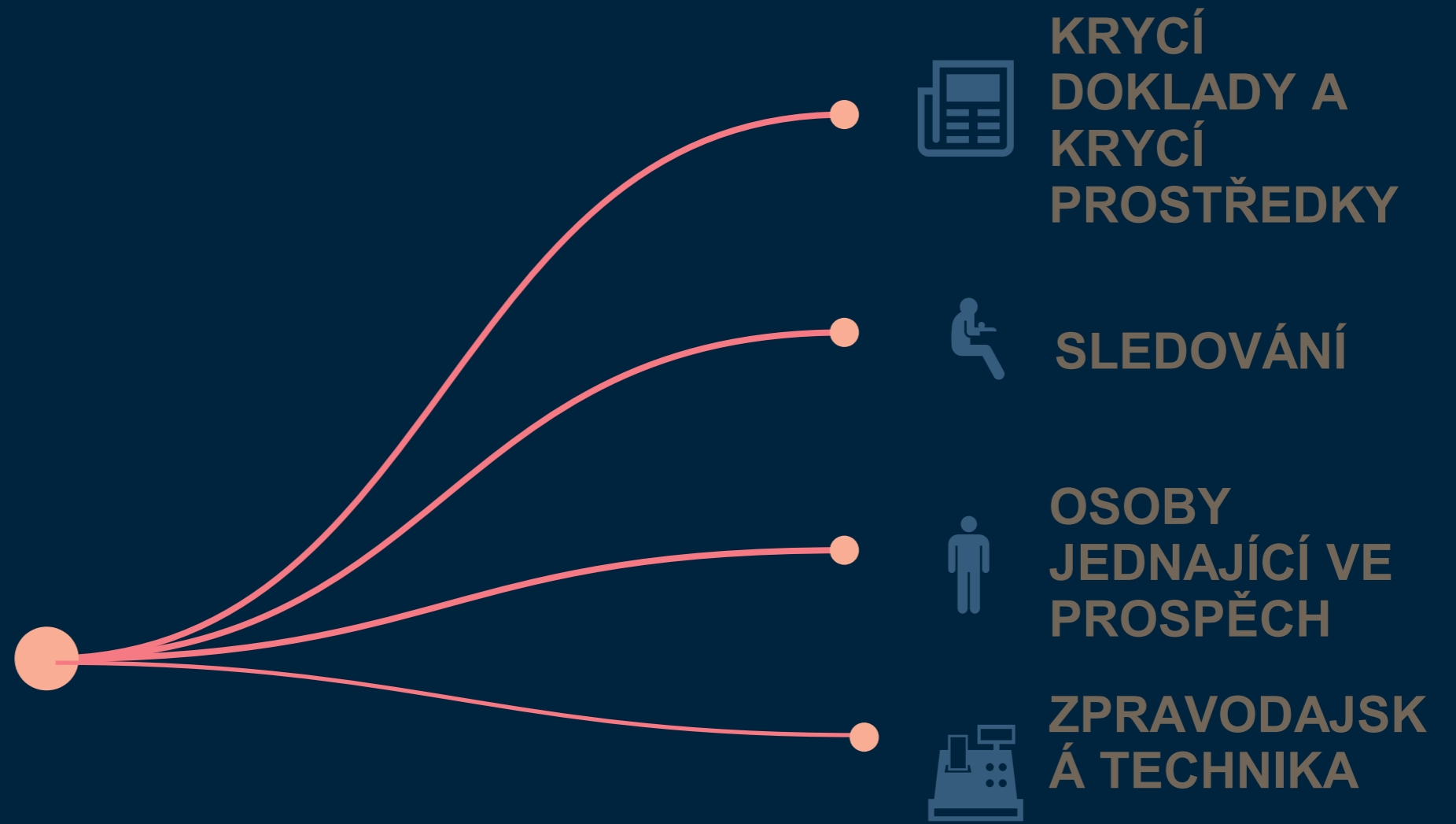
PRÁVNÍ ÚPRAVA

- **zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky**
- **zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě**
- **zákon. č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů**
- **zákon č. 412/2005 Sb. o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti**

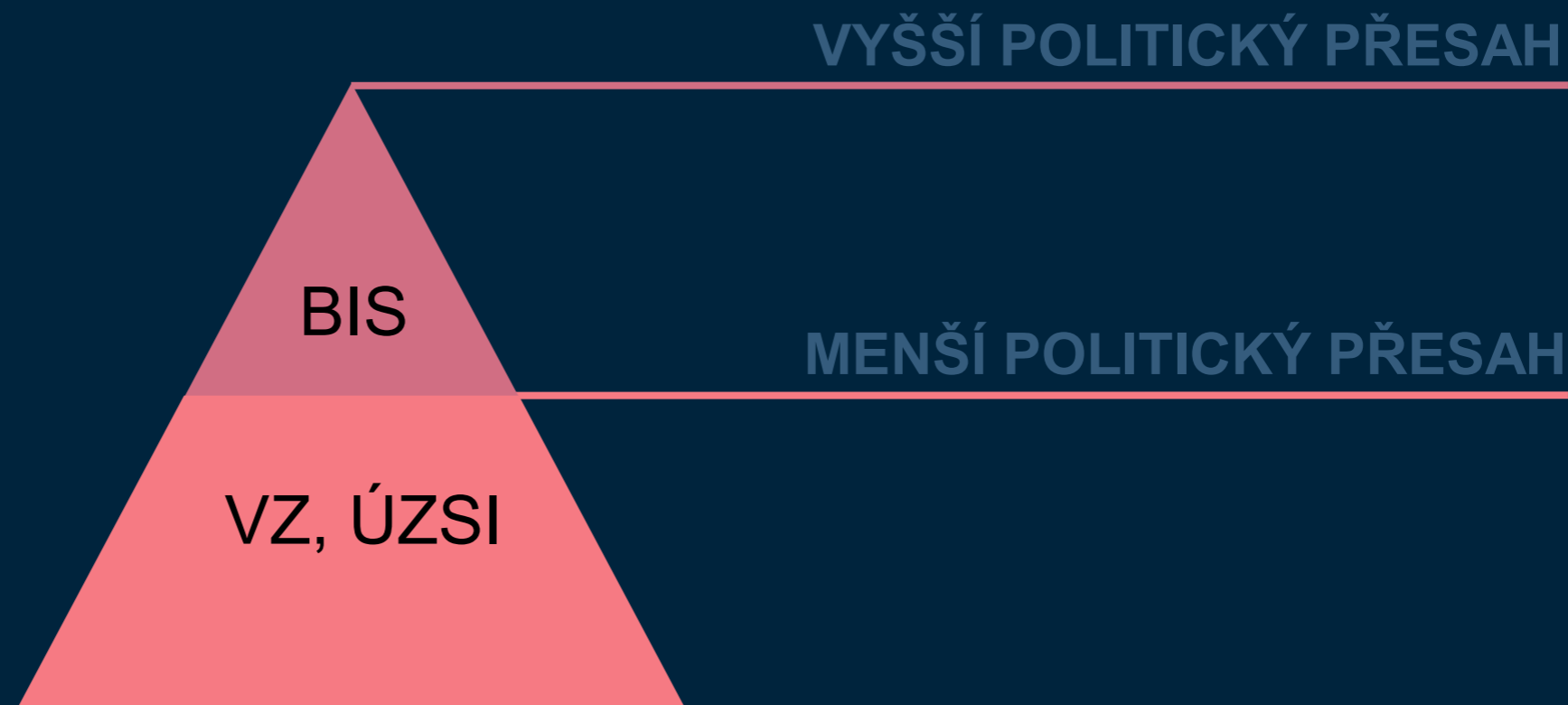

SPECIFICKÉ PROSTŘEDKY ZÍSKÁVÁNÍ INFORMACÍ

- Odposlechy telekomunikací BIS musí nejprve povolit předseda senátu Nejvyššího soudu ČR (maximálně na dobu 3 měsíců).

POLITICKÝ PŘESAHA

BIS působí uvnitř státu směrem k vlastním občanům -> získává informace z neveřejných zdrojů, může tak narušit ústavu a práva.

VÝROČNÍ ZPRÁVY

- **PLACENA Z DANÍ**
- **OBČANÉ MAJÍ PRÁVO VĚDĚT, NA CO JDOU JEJICH PENÍZE**
- **POKUD NENÍ INFORMACE V ROZPORU S BEZPEČNOSTÍ, MŮŽE BÝT ZVEŘEJNĚNA**

DĚKUJI ZA POZORNOST

PŘÍŠTĚ: VZ a ÚZSI